COMMUNICATIE BETREFFENDE DE GESTRUCTUREERDE ZORGTEAM

Table des matières

1. Doel van de wetgeving 2
2. Kernbegrippen 2
3. Juridisch kader 3
   3.1. Gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen 3
   3.2 Koninklijk besluit van 6 augustus 2026 bepalende de lijst van de technische verpleegkundige verstrekkingen en hun modaliteiten voor de uitvoering, die kunnen worden gedelegeerd in het kader van het gestructureerd zorgteam, en de opleidingsvoorwaarden 4
   3.3. Wet van 22 april 2019 betreffende de kwaliteit van de praktijk van de gezondheidszorg .. 4
4. Principes van de delegatie 4
5. Lijst van delegeerbaar technische verpleegkundige verstrekkingen in het kader van de gestructureerde zorgteams 5
   5.1. Technische verpleegkundige verstrekkingen VVAZ van categorie B1 5
   5.2. Identificatie van de VVAZ B1-technische verstrekkingen die worden toegevoegd aan of die de indeling wijzigen van de technische verpleegkundige verstrekkingen die aan de basisverpleegkundige zijn toegestaan onder de voorwaarden van de wetgeving betreffende de gestructureerde zorgteams 7
6. Opleidingsvoorwaarden 8

1. Doel van de wetgeving

Gestructureerde zorgteams zijn een nieuwe manier om de samenwerking tussen zorgprofessionals te organiseren, zodat patiënten de juiste zorg krijgen van de juiste zorgverlener, op het juiste moment. Binnen een duidelijk wettelijk kader kunnen bepaalde verpleegkundige technische handelingen veilig en kwaliteitsvol worden gedelegeerd aan andere zorgprofessionals die hiervoor over de nodige competenties en opleiding beschikken.

Deze werkwijze stimuleert samenwerking, zet de kennis en ervaring van alle leden van het zorgteam optimaal in en draagt bij aan een efficiëntere organisatie van de zorg. Zo spelen gestructureerde zorgteams beter in op de zorgnoden van de patiënt, terwijl kwaliteit, veiligheid en duidelijke verantwoordelijkheden steeds centraal blijven staan.

Deze wetgeving heeft als doel om:

- een beter gebruik van de competenties binnen de teams mogelijk te maken;
- de organisatie van de zorg binnen gestructureerde zorgteams te versterken;
- de delegatie van bepaalde technische verpleegkundige verstrekkingen te omkaderen;
- de kwaliteit, continuïteit en veiligheid van de zorg te waarborgen;
- tegemoet te komen aan de toenemende behoeften op het vlak van continuïteit en toegankelijkheid van de zorg;
- een antwoord te bieden op de uitdagingen inzake personeelstekorten en werkdruk.

---

2. Kernbegrippen

- Een “**gestructureerd zorgteam”** is een vooraf gedefinieerd team dat is samengesteld uit in deze wet bedoelde gezondheidszorgbeoefenaars die samen en op een gecoördineerde wijze de zorg opnemen voor een vooraf bepaalde groep van patiënten of een vooraf bepaald type van zorg.

- Onder "**zorg**" wordt verstaan de uitvoering van activiteiten met betrekking tot het stellen van een diagnose, de uitvoering van een voorgeschreven behandeling of maatregelen in verband met preventieve geneeskunde;

- "**op een gecoördineerde wijze**" wordt verstaan dat de leden van het gestructureerd zorgteam werken op basis van een gedeeld patiëntendossier en op basis van afspraken omtrent het uitvoeren van zorgen in het kader van het zorgplan, de continuïteit en permanentie van praktijkvoering, en patiëntenoverleg.

- "**coördinerend verpleegkundige**" wordt verstaan de verpleegkundige verantwoordelijk voor algemene zorg die binnen dit gestructureerd zorgteam de verpleegkundige zorg coördineert

- Onder "**gezondheidszorgbeoefenaar"** wordt verstaan gezondheidszorgbeoefenaars die in het bezit zijn van een beroepstitel overeenkomstig de wet van 10 mei 2015 waarvoor een opleiding van minstens drie

studiejaren met ten minste 3.800 uur onderwijs, die uitgedrukt kunnen worden in een daaraan gelijkwaardig aantal ECTS-studiepunten, met vrucht beëindigd werd.

- onder '**verpleegkundige verantwoordelijk voor algemene zorg**' wordt bedoeld een VVAZ die niet de coördinerende verpleegkundige is.

---

3. Juridisch kader

3.1. Gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen

Het artikel 47/1 van de wet bepaalt dat:

- **verpleegkundigen verantwoordelijk voor algemene zorg (VVAZ)**, onder hun verantwoordelijkheid en toezicht, bepaalde verpleegkundige technische verstrekkingen kunnen delegeren aan andere gezondheidszorgbeoefenaars en basisverpleegkundigen (BV);
- deze delegatie **uitsluitend gebeurt binnen een gestructureerd zorgteam**;
- de **lijst van** technische verstrekkingen **en hun modaliteiten** bij koninklijk besluit worden vastgelegd;
- een **verplichte voorafgaande opleiding** vereist is voor de zorgverleners die deze verstrekkingen uitvoeren.

De coördinerend verpleegkundige:

- staat in voor de coördinatie van de zorg,
- beslist over de delegatie,
- blijft **verantwoordelijk voor het toezicht** op de handelingen,
- **moet** bereikbaar **zijn en kan beslissen of zijn/haar** fysieke aanwezigheid **al dan niet vereist is voor de uitvoering van de gedelegeerde activiteit.**
- Wanneer de coördinerend verpleegkundige **afwezig is**, kan een arts tijdens deze afwezigheid tijdelijk het toezicht opnemen indien er geen andere VVAZ aanwezig is in de instelling.

3.2 Koninklijk besluit van 6 augustus 2026 bepalende de lijst van de technische verpleegkundige verstrekkingen en hun modaliteiten voor de uitvoering, die kunnen worden gedelegeerd in het kader van het gestructureerd zorgteam, en de opleidingsvoorwaarden

Dit koninklijk besluit kadert in de uitvoering van artikel 47/1 van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen.

Het besluit bepaalt:

- de **lijst van verpleegkundige technische verstrekkingen die gedelegeerd kunnen worden**,
- de **uitvoeringsmodaliteiten van deze verstrekkingen**,
- de **opleidingsvoorwaarden voor de betrokken zorgverleners**.

3.3. Wet van 22 april 2019 betreffende de kwaliteit van de praktijk van de gezondheidszorg

Het artikel 47/1 en het KB sluiten eveneens aan bij de principes van deze wet, in het bijzonder:

- de **continuïteit van de zorg**, die vereist dat een patiënt steeds een passende opvolging krijgt;
- de verplichting voor gezondheidszorgbeoefenaars om een **gecoördineerde en veilige zorgverlening** te garanderen.
- de verplichting voor gezondheidszorgbeoefenaars/BV om in hun portfolio het bewijs op te nemen van het succesvol voltooien van de opleiding voor de toegelaten technische verstrekkingen, hun competenties en hun ervaring.

---

4. Principes van de delegatie

De delegatie van verpleegkundige technische verstrekkingen berust op de volgende principes:

- gebeurt op **vrijwillige basis** van de betrokken zorgberoepsbeoefenaars (er bestaat geen enkele verplichting om een delegatie toe te passen of te aanvaarden) ,
- **effectief toezicht en beschikbaarheid van de coördinerend verpleegkundige** ,
- **aanpassing aan de zorgcontext en de patiënt** ,

- **respect voor de professionele autonomie** ,
- **voorafgaande evaluatie** van de toestand van de betrokken patiënt of patiëntengroep door de coördinerend verpleegkundige ,
- delegatie en uitvoering van de technische verstrekking **op basis van een standaardverpleegplan of een procedure ,**
- **De coördinerend verpleegkundige** kan die delegatie **op elk moment beëindigen.**

---

5. Lijst van delegeerbaar technische verpleegkundige verstrekkingen in het kader van de gestructureerde zorgteams

5.1. Technische verpleegkundige verstrekkingen VVAZ van categorie B1

Behandelingen

a. Ademhalingsstelsel

- Luchtwegenaspiratie en –drainage;
- Verpleegkundige zorgen aan en toezicht op patiënten met een kunstmatige luchtweg;
- Gebruik van en toezicht op toestellen voor gecontroleerde en geassisteerde beademing;
- Cardiopulmonaire resuscitatie met Behulp van de volgende niet-invasieve hulpmiddelen: Mayo/Guedel canule, beademingsballon;
- Zuurstoftoediening.

b. Bloedsomloopstelsel

- Plaatsen van een intraveneuze katheter in een perifere vene, bloedafneming en intraveneuze perfusie met een isotonische zoutoplossing, eventueel met gebruik van een debietregelaar;
- Plaatsen van een intraveneuze perfusie met een isotonische zoutoplossing via een subcutaan poortsysteem dat verbonden is met een ader, bloedafneming en gebruik van een debietregelaar.

c. Spijsverteringsstelsel

- Manuele verwijdering van fecalomen.

d. Urogenitaal stelsel

- Vaginale spoeling;
- Aseptische vulvazorgen;
- Eenmalige of intermittente blaassondage.

e. Huid en zintuigen

- Voorbereiding, uitvoering van en toezicht op:
  - spoeling van neus, ogen en oren,
  - warmte- en koudetherapie,
  - therapeutische baden,
  - wondverzorging,
  - de verzorging van stomata, wonden met wieken en drains,
  - verwijdering van losse vreemde,
  - voorwerpen uit de ogen.

f. Metabolisme

- In evenwicht houden van de vochtbalans.

g. Medicamenteuze toedieningen

- Voorbereiding en toediening van medicatie via volgende toegangswegen :
  - oraal (inbegrepen inhalatie),
  - rectaal,
  - vaginaal,
  - oogindruppeling,
  - oorindruppeling,
  - neusindruppeling,
  - percutane weg , overeenkomstig de instructies in de bijsluiter van het geneesmiddel of de instructies van de apotheker of van de voorschrijvende arts
- Voorbereiding en toediening van vaccins;
- Initiëren, uitvoeren en opvolgen van screenings voor primaire, secundaire en tertiaire preventie in het kader van overheidscampagnes.

h. Bijzondere technieken

- Verpleegkundige zorgen aan en toezicht op prematuren met gebruik van incubator;
- Toezicht op het sterilisatieproces in de dienst sterilisatie.

Voedsel- en vochttoediening

- Enterale vocht- en voedseltoediening;
- Veneuze vochttoediening met behulp van isotonische zoutoplossing;

- Subcutane vochttoediening/hypodermoclyse met isotonische zoutoplossing bij de patiënt met tekenen van uitdroging.

Mobiliteit

- De patiënt in een functionele houding brengen met technische hulpmiddelen en het toezicht hierop.

Hygiëne

- Specifieke hygiënische zorgen als voorbereiding op een onderzoek of behandeling;
- Hygiënische zorgen bij patiënten met ADL-dysfunctie.

Fysische beveiliging

- Vervoer van patiënten die een bestendig toezicht nodig hebben;
- Maatregelen ter voorkoming van lichamelijke letsels: fixatiemiddelen, isolatie, valpreventie, toezicht;
- Maatregelen ter preventie van infecties;
- Maatregelen ter preventie van decubitusletsels.

Verpleegkundige activiteiten die verband houden met het stellen van de diagnose en de behandeling

- Meting van de parameters behorende tot de verschillende biologische functiestelsel;
- Meting van de glycemie door capillaire bloedafname;
- Bloedafneming of staalafneming en collectie van secreties en excreties
- Uitvoeren en aflezen van intradermotesten.

Assistentie bij medische handelingen

- Beheer van de chirurgische en anesthesiologische uitrusting;
- Voorbereiding van de patiënt op de anesthesie en de chirurgische ingreep.

5.2. Identificatie van de VVAZ B1-technische verstrekkingen die worden toegevoegd aan of die de indeling wijzigen van de technische verpleegkundige verstrekkingen die aan de basisverpleegkundige zijn toegestaan onder de voorwaarden van de wetgeving betreffende de gestructureerde zorgteams

- Verpleegkundige zorgen aan en toezicht op patiënten met een kunstmatige luchtweg (ongeacht het type)
- Gebruik van en toezicht op toestellen voor gecontroleerde en geassisteerde beademing

- Plaatsen van een intraveneuze perfusie met een isotonische zoutoplossing via een subcutaan poortsysteem dat verbonden is met een ader, bloedafneming en gebruik van een debietregelaar
- Eenmalige of intermittente blaassondage
- Voorbereiding, uitvoering en toezicht van:
    - Wondzorg (alle types)
    - Zorg voor stoma's, wiekverbanden en drains (alle types)
- Spoelen van neus, oren en ogen (reeds toegestaan in B2)
- Warmte- en koudetherapie (reeds toegestaan in B2)
- Therapeutische baden (reeds toegestaan in B2)
- In evenwicht houden van de vochtbalans (reeds toegestaan in B2)
- Initiëren, uitvoeren en opvolgen van screenings voor primaire, secundaire en tertiaire preventie in het kader van overheidscampagnes
- Voorbereiding en toediening van vaccins (reeds toegestaan in B2)
- Voorbereiding en toediening van geneesmiddelen via de volgende toedieningswegen (reeds toegestaan in B2):
    - oraal (met inbegrip van inhalatie)
    - rectaal
    - vaginaal
    - oogdruppels
    - oordruppels
    - neusdruppels
    - percutaan, overeenkomstig de instructies in de bijsluiter van het geneesmiddel of de instructies van de apotheker of voorschrijvende arts
- Verpleegkundige zorg en toezicht op op prematuren met gebruik van incubator
- Toezicht op het sterilisatieproces in de dienst sterilisatie
- Veneuze vochttoediening met behulp van isotonische zoutoplossing
- Subcutane vochttoediening/hypodermoclyse met isotonische zoutoplossing bij de patiënt met tekenen van uitdroging.
- Maatregelen ter voorkoming van lichamelijk letsel: fixatiemiddelen en isolatie
- Bloedafneming (ongeacht de toegangsweg) of staalafneming en collectie van secreties en excreties (reeds toegestaan in B2)
- Uitvoeren en aflezen van intradermotesten
- Beheer van de chirurgische en anesthesiologische uitrusting (ook tijdens ingrepen)

---

6. Opleidingsvoorwaarden

De uitvoering van de handelingen is onderworpen aan een verplichte voorafgaande opleiding:

- een klinische opleiding die zowel betrekking heeft op de uitvoering van de technische verstrekkingen als over de maatregelen ter bescherming van de gezondheid die nodig zijn voor de uitvoering ervan;
- aangepast aan de kennis, ervaring en competenties van de gezondheidszorgbeoefenaar of de basisverpleegkundige;

georganiseerd:

- in samenwerking met de onderwijsinstellingen die voldoen aan de door de Gemeenschappen vastgestelde voorwaarden voor het organiseren van de opleiding tot verpleegkundige verantwoordelijk voor de algemene zorg, basisverpleegkundige of verpleegkundig specialist;
- of verstrekt op de werkplek door een verpleegkundige verantwoordelijk voor de algemene zorg die over de nodige competentie beschikt met betrekking tot de aan te leren activiteit;

Gevalideerd door:

- een getuigschrift van slagen afgeleverd door de onderwijsinstelling, of
- een validering door een overheid erkende instantie;

Opname van het bewijs van slagen in het professioneel portfolio. Iedere gezondheidszorgbeoefenaar heeft de wettelijke verplichting een portfolio bij te houden. Een elektronisch portfolio wordt door de federale overheid ter beschikking gesteld via ProGezondheid.(https://www.riziv.fgov.be/nl/webtoepassingen/progezondheid)